

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนในการวิจัยและสรุปผลการวิจัยดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อน และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ในการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้คณะผู้วิจัยได้จัดทำชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ จำนวน 10 ชุดกิจกรรม และได้นำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณในด้านต่างๆ จากนั้นได้ทำการปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (เกริกกฤตยาอุปถัมภ์) สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา เนื้อหา กิจกรรม สื่อ และความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และทดลองกับนักเรียนจำนวน 35 คน โรงเรียนเดียวกัน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมตามเกณฑ์ 80/80

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยเปรียบเทียบ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อน และหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน) สังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 39 คน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่คณะผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามแนวของ ดร.ณิ พงษ์เดชา จำนวน 35 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยสูตร E_1 / E_2

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) จากคะแนนสอบแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ จากแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปได้ดังนี้

1.1 ผลการพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ชุด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x} = 2.88$)

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าชุดกิจกรรม จำนวน 10 ชุด มีประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 82.57 / 84.76 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. การทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลดังนี้ ผลการเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ พบว่าการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าในภาพรวมมีอยู่ในระดับ มาก คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.40$) เมื่อเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านปรากฏว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านผลผลิตที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$) รองลงมาได้แก่ด้านปัจจัยในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$) และด้านกระบวนการในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$)

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คณะผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่ค้นพบมาอภิปราย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพ ของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การตรวจพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการสร้างชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยคณะผู้วิจัยได้สร้างตามขั้นตอน ซึ่งเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนการสอน เอกสารหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาเทคนิควิธีการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรม และดำเนินการสร้างชุดกิจกรรม คณะผู้วิจัยมีการแก้ไขข้อบกพร่องโดยแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ผลการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ ของชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $82.57 / 84.76$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $80/80$ ที่ปรากฏผลเช่นนี้เนื่องจาก คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2544 ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันส่งผลให้ชุดกิจกรรม มีประสิทธิภาพสูง เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามหลักการหาประสิทธิภาพชุดการสอนของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2531. หน้า 494-497) ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อผลิตชุดกิจกรรมขึ้นเป็นต้นแบบแล้ว จะต้องนำชุดกิจกรรมไปทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนการทดลองภาคสนาม เป็นการทดลองกับนักเรียนทั้งชั้นที่มีจำนวนนักเรียน 10-40 คนนำผลที่ได้มาคำนวณประสิทธิภาพและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างมาก ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมใหม่ โดยยึดสภาพความเป็นจริงเป็นเกณฑ์ การที่ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณที่ใช้จำนวน 10 ชุด ซึ่งแต่ละชุดมีการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียน จนทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวของคอกซ์ (Walai , 1985. Citing Cox. 1776) ได้สรุปว่างานวิจัยส่วนมากชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณโดยเฉพาะเป็นผู้ที่มีความชำนาญมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ รับการสอนทักษะการคิดโดยเฉพาะ และในชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณมีกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรม การนิยามปัญหา การเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น การกำหนดและเลือกสมมติฐาน และการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ

ตอนที่ 2 จากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณโดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อนำไปทดลองใช้ พบว่า การคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียนหลังการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 ทำนองเดียวกับผลการวิจัยของ อรุณรุ่ง พงษ์ศรี (2542) ได้ทำการวิจัย การใช้
 ชาวจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับชีวิตในบ้าน เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า การดำเนินการสอนโดยใช้ชาวจาก
 หนังสือพิมพ์ ส่งผลต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับ
 ผลการวิจัยของจิรวรรณ ยิ้มเจริญ และคณะ(2548) ได้ทำการวิจัยพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้
 ด้วยโครงงานวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 1 ที่มีคุณค่าต่อนักเรียน เพราะส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันได้
 นักเรียนเห็นว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ชาวและเหตุการณ์ กลุ่ม
 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย น่าสนใจ สนุกสนานได้ทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีส่วนร่วมในกิจกรรม
 การเรียนการสอน ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่มีความรู้ และมีประโยชน์ ซึ่งชุดกิจกรรม
 ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณแต่ละชุดกิจกรรมมีกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 5 ขั้นตอน
 ของเดรสเซล (Dressel) คือ ในด้านการนิยามปัญหา ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและบอก
 ลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ด้านการเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผู้เรียนสามารถพิจารณา
 เลือกข้อมูลเพื่อนำมาแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง ด้านการกำหนดและเลือกสมมติฐานทำให้นักเรียน
 มีความรอบคอบและมีความพยายามในการคิดถึงความเป็นไปได้ของการแก้ปัญหา ด้านการ
 ตระหนักในข้อตกลงเบื้องต้น ผู้เรียนสามารถแยกแยะเห็นความแตกต่างของข้อมูลเพื่อลง
 ความเห็นว่ายอมรับหรือไม่ และด้านการลงสรุปอย่างสมเหตุสมผลทำให้นักเรียนสามารถคิด
 พิจารณาข้อความเกี่ยวกับเหตุและผลโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริง ลงความเห็นได้ตามความจริงจาก
 หลักฐานหรือข้อมูลที่มีอยู่ และลักษณะกิจกรรมการเรียนเป็นการศึกษาจากบัตรเนื้อหา บัตร
 งานและตอบคำถามจากบัตรกิจกรรม นำเสนอหน้าชั้นเรียน ร่วมกันอภิปราย สรุปบันทึกแล้ว
 ให้นักเรียนทำแบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน และในชุดกิจกรรมมีการปฏิบัติ
 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ได้รับการฝึกในการคิดในทุก ๆ สถานการณ์
 ผู้เรียนได้มีโอกาสแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและกลุ่ม โดยเชื่อมโยงไปสู่ประสบการณ์จริงใน
 ชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิดกล้าทำ ซึ่งทำให้นักเรียนได้พัฒนากระบวนการคิด รู้จักคิด
 อย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณ จะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมี
 วิจารณญาณ โดยใช้ชาวและเหตุการณ์ นอกจากจะทำให้นักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 สูงขึ้นแล้ว นักเรียนยังได้มีโอกาสฝึกทักษะทางสังคม เรียนรู้การทำงานกลุ่ม ทำให้เห็นคุณค่าของ
 ตนเอง ยอมรับฟังผู้อื่น ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งเน้น

ให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ตอนที่ 3 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.40$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้ข่าวและเหตุการณ์ เข้ามาเป็นสื่อในการพัฒนาการคิด ทำให้นักเรียนมีความสนใจตั้งใจเรียน ทำให้นักเรียนคิดว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับวิชัช วังษ์ใหญ่ (2525, หน้า 185) และ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2531, หน้า 113) ได้กล่าวว่าชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสื่อผสมซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา หน่วยหัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมการเรียนแบบรายบุคคล ได้เรียนตามความสามารถ ความสนใจตามเวลา และโอกาสที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม โดยชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มี 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ทั้ง 3 ด้านนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับ มาก โดยด้านผลผลิตที่เกิดแก่ตัวนักเรียนในระดับมากกว่าด้านอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.50$) รองลงมาได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.45$) และด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.26$) ที่ปรากฏผลเช่นนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมส่งเสริม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข่าวและเหตุการณ์ ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณสมบัติในการถ่ายทอดประสบการณ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสร้างชุดกิจกรรม ควรพิจารณาเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนควรเรียงจากง่ายไปหายาก
2. บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ช่วยกันแสดงความคิดเห็น ครูควรมีส่วนร่วมในการช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียน และฝึกให้นักเรียนเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. การจัดกิจกรรมในชุดกิจกรรมแต่ละชุด ควรคำนึงถึงความแตกต่างในด้านความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรม
4. ในการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรมเมื่อผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเสร็จสิ้นทุกกิจกรรมควรให้ผู้เรียนทราบผลทันทีซึ่งผู้เรียนจะเกิดความภาคภูมิใจในผลงานตนเองโดยเฉพาะเรื่องคะแนนหรือคำชมเชยจากครู

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้นวัตกรรมการสอนประเภทอื่นๆ
2. ควรทำการศึกษาพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กับเรื่องอื่นๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีประสิทธิภาพ สามารถส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้
3. ควรมีการศึกษาถึงความคิดเห็นและความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อชุดกิจกรรม